

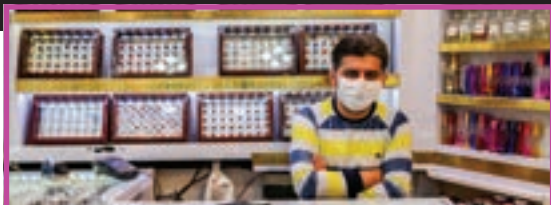
لغو یا غلو در سفر؟

روایتی از تناقض رفتار مردم مشهد در مواجهه با ویروس کرونا

شیماسیدی انتشار ویروس کرونا در آستانه سال نو چینی، کمر صنعت گردشگری جهان را شکست. چرا که بلافاصله با انتشار این خبر، تمامی تورهای گروهی چین به مقاصد خارجی لغو و عبور و مرور در سطح شهرها تا حد امکان کاهش یافت. حتی مراکز مهم گردشگری چین، چونان «شهر ممنوعه» در یکن که کیلو مترها با و هان، مرکز شیوع این بیماری فاصله داشت به دلیل حضور افراد از نقاط مختلف چین در آن تعطیل شد. در ایران نیز در آستانه نوروز، تب کرونا بالا گرفت و آماری از انتشار

شمرده و بار سفر به سمت سایر شهرهای ایران بسته اند. این تناقض در داخل شهر مشهد که یکی از مقاصد سفر از تمام ایران و جهان هست، نیز مشاهده می شود. رئیس دفاتر خدمات مسافرتی استان از لغو گسترده تورهای نوروزی خبر می دهد، اما به خیابان ها که می روی شاهد جریان عادی زندگی هستی. در گزارش پیش رو با گشت زنی در شهر و گفت و گو با کسبه شهر و زائران و همچنین مسئولان گردشگری استان این تناقض را برایتان روایت می کنیم.

این بیماری در شهرهای مختلف کشور منتشر شد. حتی مدارس، دانشگاه ها، موزه ها و... در این شهرها نیز تعطیل شد تا مردم با خانه نشینی از گسترش این ویروس جلوگیری کنند. اما نتیجه این تصمیمات در ایران بسیار متفاوت و متناقض است. برخی این ویروس را جدی گرفتند و شروع به لغو تورهای مسافرتی نوروزی خود کردند، چنانکه حرمت... رفیعی رئیس انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرتی ایران آمار لغو تورها را «چشمگیر» توصیف کرده است. اما در مقابل برخی دیگر، تعطیلات را غنیمت

اگر ماسک بزنیم، مردم فکر می کنند کرونا داریم

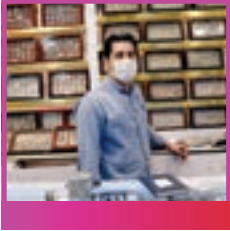
نمی دانیم خلوتی نسبی کوچه و خیابان های اطراف حرم را باور کنیم، یا جریان عادی زندگی را؟ از چهارراه شهدا به سمت طبرسی می رویم و چشم می چرخانیم. تقریباً از هر ده مغازه دار، یکی ماسک زده، بقیه در حال انجام کارهای روزمره شان هستند، مثل همیشه. مردم هم همین طور، با سرعت در حال رفت و آمد و گاه هم چک و چانه زدن با مغازه داران هستند. در این میان ماسک های نیم بندی که گاه هنگام صحبت بالا و پایین می رود یا شال و روسری هایی که دور دهان و بینی برخی چرخیده تنها نکته ای است که خبر از اتفاقی غیرعادی در شهر می دهد. با یکی از مغازه داران اطراف حرم مطهر هم کلام می شویم، ماسک به دهان دارد، خودمان را که معرفی می کنیم ماسک کش را بر می دارد و شروع به جواب دادن می کند. می پرسیم چقدر اخبار کرونا را دنبال می کنید؟ می گوید: «هر زمان بیکار می شوم، فضای مجازی را چک می کنم». می پرسیم دنبال کردن این اخبار چقدر باعث شده نکات بهداشتی را رعایت کنید؟ «ماسک کش را نشان می دهم و می گوید تا جایی که بتوانیم رعایت می کنیم». حرف را به تعطیلی شهر و مغازه ها می کشانیم و می گوییم چه زمانی حاضر به بستن مغازه و ماندن در خانه می شوید؟ می گوید: «تنها وقتی می توانیم با خیال راحت مغازه را تعطیل کنیم که بانک ها تعطیل شوند و مانگران رفتن چک هایمان به بانک نباشیم». کمی آن سوتر مغازه آبمیوه فروشی است، داخل مغازه تقریباً پر است. یک گروه دختران جوان نشسته و مشغول صرف سفارشاتشان هستند. مغازه دار تنها یک دستی را با دستکش پوشانده و در حال سرویس دهی به مشتریان است. از او درباره حال و احوال این روزها و اخبار کرونا می پرسیم، بلافاصله به واسطه فامیلی که در یکی از بیمارستان ها دارد (!) و آماری که از او به دستش رسیده می گوید: «فامیل ما می گوید دست کم ۱۷ نفر در مشهد از کرونا فوت کرده اند!» می پرسیم اگر واقعاً اینقدر اوضاع خطرناک است چرا ماسک و دستکش ندارید؟ می گوید: «ما به واسطه شغلمان نمی توانیم! اگر ماسک و دستکش بپوشیم مردم فکر می کنند ما کرونا داریم و از ما خرید نمی کنند. آن وقت با کرایه روزی یک میلیون و پانصد هزار تومانی مغازه چه کنیم؟» پاسخ های دیگر مغازه داران هم تقریباً یکسان است. «هنوز که کرونا مشهد نیومده»، «ماسک پیدا نکردیم»، «سعی می کنیم بهداشت را رعایت کنیم»، «تصمیم داریم از فردا روی اجناس مغازه (آجیل و خشکبار) را با سلفون بپوشانیم». و از جمله پاسخ هایی است که از مغازه داران می شنویم.

لغو گسترده تورهای مسافرتی نوروز

اما آمار زیاد لغو تورهای مسافرتی چیز دیگری می گوید. به گفته مجید فرقانی، دبیر انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرتی خراسان رضوی، گرچه آمار دقیقی از تعداد تورهای باطل شده در دست نیست اما تعداد آن ها بسیار زیاد است. او می گوید: «در باره تورهای ورودی به مشهد آماری از ارگان های رسمی نتوانستیم دریافت کنیم. اما آنچه فعلاً خودمان مشاهده می کنیم تعداد بسیار زیاد لغو تورهای ورودی و خروجی است.» پروازهای خارجی که یکی پس از دیگری باطل می شود: «کویتی باطل شد، ترکیش باطل شد، مقصد عراق باطل شد و بقیه نیز به تدریج ادامه دارد.»

هنوز شرایط فورس مازور اعلام نشده است

فرقانی سپس با اشاره به جلسات و مکاتبات متعدد با سازمان هواپیمایی کشوری و اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی خراسان رضوی می گوید: «با توجه به اینکه بیشتر مسافران قصد ابطال سفرهایشان را دارند، از مسئولان خواستیم هر چه سریع تر تعیین تکلیف کنند که آیا این شرایط «فورس مازور» است یا عادی؟ اگر فورس مازور باشد باید بدون خسارت، هزینه کامل تور به مسافر باز گردانده شود، اما در شرایط عادی، بلیت هواپیما و قطار مطابق قوانین هواپیمایی و رجا بسته به زمان سفر لغو می شود و هتل داران نیز هزینه یک شب هتل را از مسافر کسر می کنند. به همین دلیل اکنون ما با مسافران مشکل داریم.»

لغو تورهای خارجی با تکلیف است

او سپس درباره لغو تورهای خارجی با توجه به لغو پروازها و بسته شدن مرزها می گوید: «با توجه به لغو پروازهای خارجی از سوی

شرکت های هواپیمایی تمامی مبلغ بلیت به مسافر باز گردانده می شود، اما بحث رزرو هتل هنوز با تکلیف است. متأسفانه هتل های خارجی فعلاً هزینه یک شب هتل را از مسافر کسر می کنند، در حالی که وقتی پرواز لغو می شود طبیعتاً مسافر نمی تواند به هتل برسد. در این شرایط مسافر پولش را طلب می کند و هتل دار نیز نمی پذیرد، آژانس ها هم در این میان بین مسافر و هتل ها با تکلیف مانده اند. فعلاً منتظریم تا سازمان های متولی دستور العمل یا بخشنامه ای بفرستند و ما بتوانیم مطابق آن عمل کنیم.»

او در پاسخ به این سؤال که آیا هنوز توری هم برای نوروز ثبت نام می شود یا خیر می گوید: «با این جو روانی، فعلاً همه در حال لغو تورها هستند و کمتر پیش می آید کسی تور ثبت نام کند.»

فرقانی درباره برآورد خسارت های ناشی از لغو تورها در آستانه نوروز می گوید: «برآورد خسارت اکنون خیلی سخت است اما اگر شرایط به همین منوال باشد، قطعاً خسارت هایی شمار خواهد بود. چرا که نوروز بیشترین زمان سفر و مسافرت ایرانی هاست.»

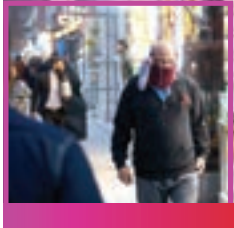
استان تابع نظر کشور است

یوسف بیدخوری، معاون گردشگری اداره میراث فرهنگی خراسان رضوی با اعلام تابعیت استان نسبت به تصمیمات کشوری می گوید: «تصمیم گیری در خصوص اعلام شرایط فورس مازور دست استان نیست. ما تابع وزارت بهداشت و وزارت گردشگری هستیم و به نظرم بهتر است سلیقه ای و استانی عمل نکنیم.» بیدخوری مسافران، هتل داران و آژانس داران را دعوت به سعه صدر می کند و می گوید: «گرچه شرایط فورس مازور اعلام نشده اما به صورت غیررسمی هتل داران و آژانس داران تا

جایی که بتوانند با مشتریان خود راه می آیند و هزینه زیادی بابت خسارت لغو تور از آنان طلب نمی کنند. تقاضای ما هم این است که همه سعه صدر داشته باشند و از شتابزدگی پرهیز کنند. قطعاً دولت طرف یکی دو روز آینده در این خصوص اعلام نظر خواهد کرد.» او درباره تعطیلی موزه های خراسان رضوی می گوید: «موزه های استان هنوز تعطیل اعلام نشده و فعلاً هم اولویت ندارد زیرا ما در موزه های استان تراکم جمعیت نداریم.»

لغو تور و بلیت بدون جریمه

با اینکه هنوز شرایط فورس مازور اعلام نشده، بخشنامه روز گذشته وزارت گردشگری مبنی بر استرداد پول لغو تور بدون جریمه و همچنین بخشنامه وزارت راه مبنی بر لغو بلیت قطار و هواپیما بدون جریمه را می توان تا اندازه ای امیدوار کننده دانست. بر اساس

بخشنامه وزارت گردشگری، «چنانچه از تاریخ اول اسفند سال جاری تا اطلاع ثانوی، گردشگری درخواست انصراف از سفر کند، کلیه تأسیسات گردشگری و دفاتر خدمات مسافرتی و گردشگری ملزم هستند بدون هیچ گونه جریمه ای به استرداد وجه در یافتی از گردشگران اقدام کنند.» همچنین بر اساس بخشنامه وزارت راه، «به دلیل شیوع ویروس کرونا لغو بلیت قطار و هواپیما هزینه کنسلی ندارد و مردم می توانند بلیت های خود را کنسل کنند.»

لطفاً فعلاً سفر نکنید

قطعاً این اتفاق تأثیر منفی روی گردشگری ایران می گذارد و آژانس های مسافرتی و هتل ها را با ضررهای هنگفت روبرو می کند، اما عاقلانه ترین کار در این شرایط سفر نکردن به نقاط آلوده و به طور کلی پرهیز از سفرهای غیر ضروری است.

دستورالعمل مقابله با ویروس کرونا در تأسیسات گردشگری:

- کنترل پاسپورت مسافران و شناسایی افرادی که در ماه های اخیر به چین سفر داشته اند
- پرسش در زمان پذیرش درباره معاینات و کنترل جسمانی و سلامت مسافر در فرودگاه های کشور
- آموزش پرسنل درباره نحوه شناسایی و برخورد با مسافران مشکوک و اقدامات پیشگیرانه
- تهیه دستورالعمل های ویژه مسافران و نصب در اتاق ها
- اطلاع موارد حاد به مراکز بهداشتی و درمانی
- رعایت اصول برخورد با بیماران شناسایی شده و انجام اقدامات کنترلی عفونت در واحد گردشگری

اطلاعیه مدیر امور خدمه آستان قدس رضوی به زائران:

- به منظور حفظ سلامت زائران، اماکن متبر که حرم مطهر رضوی شامل رواق ها و صحن ها و تمام مکان هایی که زائران در آن رفت و آمد دارند به طور مداوم از سوی خدمه ضد عفونی می شود.
- در این راستا شست و شوی کف رواق ها و صحن ها با مواد ضد عفونی کننده و ضد عفونی کردن جاکتایی ها و جامه های هادر در طول روز به دفعات مختلف انجام می گیرد.
- پذیرایی از زائران در مهمان سرا یا چایخانه از دستکش و ماسک استفاده می کنند و ملزم به رعایت موارد بهداشتی هستند.
- به زائران توصیه می شود هنگام تشریف به حرم مطهر رضوی از بوسیدن یا دست زدن به درها، شیشه ها و دستگیره های اماکن متبر که خودداری کنند و زائرانی که علائم خاصی مبنی بر احتمال ابتلا به بیماری کرونا را دارند، تشریف خود را به زمان دیگری موکول کنند.

ارمنستان مرزهای هوایی و زمینی از مبدأ ایران را بست.

جمهوری آذربایجان درباره سفر شهروندانش به ایران هشدار داد.

گرجستان مرزهای هوایی خود را از مبدأ ایران بست.

عراق تردد اتباعش با ایران را برای ۱۵ روز ممنوع کرد.

امارات متحده عربی پروازهای ایران را تعلیق کرد.

عمان پروازهایش را به ایران تعلیق کرد.

ترکمنستان مرز زمینی را بست و اجازه نمی دهد کامیون داران با هر ملیتی به جز ترکمنستان از ایران وارد ترکمنستان شوند.

افغانستان مرزهای هوایی و زمینی با ایران را دوشنبه بست اما سه شنبه عبور و مرور از سر گرفته شد.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

ایران مرزهای خود را از مبدأ ایران بست.

##